

13.3.2025

Rakennetun kulttuuriympäristön ja maiseman arvokohteet

Kapustan pumppuvoimalahanke (Kemijärvi)

13.3.2025

13.3.2025

Taulukossa 1 esitetty rakennetun kulttuuriympäristön ja maiseman arvokohteiden nykytilan herkkyys, jotka arvoitettu taulukossa 2 esitetyn kriteeristön mukaisesti.

Taulukko 1 Rakennetun kulttuuriympäristön ja maiseman arvokohteiden nykytilan herkkyys.

Kohdenimi	Status	Etäisyys, tuotantoalue (km)	Etäisyys, sähkönsiirto (km)	Kuvaus (tärkeimmät arvot) / nykytilan herkkyys
Kohteet 0–2 kilometrin vyöhykkeellä				
Juujärven jokivarsikylän kulttuurimaisema	VAMA (VAM150155)	0,9	VEA: 0,25 VEB: 0,25 VEC: 0	Maiseman herkkyys on suuri. Alue on valtakunnallisella tasolla arvokasta alueelle perinteistä maaseudun kulttuuriympäristöä, tiivistä kylärakennetta rakennuksineen ja avoimina säilyneine peltoineen. Alueeseen liittyy myös länsiosan merkittävät vaaramaisemat sekä vaaroilta avautuvat pitkät näkymät joen yli Juujärven kylään ja sen länsipuolelle tasaisten metsä- ja suomaiden yli. Kohteella on erityistä merkitystä seudun maiseman piirteiden kannalta. Kohteeseen sisältyy myös perinnebiotooppialueita Päiväjoen varsilla.
Kemijoen jokivarsiasutus ja kirkkomaisemat: Juujärven kylä	RKY2009 (RKY 2138)	1,8	VEA: 1,8 VEB: 1,8 VEC: 0	Maiseman herkkyys on suuri. Alue on valtakunnallisesti arvokasta rakennettua kulttuuriympäristöä, tiiviiksi rakentunut kylärakenne ja rakennuskanta. Alueella on perinteistä maaseudun kulttuuriympäristöä avoimina säilyneine peltoineen. Kohteessa on myös perinnebiotooppialueita. Kohteella on erityistä merkitystä seudun maiseman piirteiden kannalta.
Luusuan kylä	Mma 5922	0,9	VEA: 0,9 VEB: 2,9 VEC: 2,9	Maakunnallisesti arvokas kulttuurimaisema: jokimaisema, asutus, maisemassa merkittävät vaarat Neitivaara ja Seitavaara. Kulttuurimaisemalta ei ole kuitenkaan erityisesti hankealueelle kohdistuvia näkymiä. Kohteeseen sisältyy myös perinnebiotooppialueita. Maiseman herkkyys on kohtalainen.
Kohteet 2–4 kilometrin vyöhykkeellä				
Ei kohteita				

13.3.2025

Taulukko 2 Vaikutuskohteen herkkyyden kriteerit maisemaan ja kulttuuriympäristöihin kohdistuvien vaikutusten arvioinnissa.

Kohdealueen herkkyys	Kriteeri: Lainsäädännöllinen ohjaus ja yhteiskunnallinen merkitys	Kriteeri: Kyky sietää muutoksia	
Erittäin suuri	Alue on <i>kansainvälisellä</i> tasolla arvokas.	Maisema, joka on pääosin koskematonta luonnonmaisemaa tai erityisen hyvin historialliset piirteet säilyttäneitä kulttuuriympäristöä.	Yhtenäinen ja eheä sekä erityisen vaikuttava maisemakuva.
	Alueella on maisemallista merkitystä <i>kansainväliselle</i> luonto- tai kulttuurimatkailulle.	Esim. luonnonympäristö, jossa ei lainkaan merkkejä ihmisen toiminnasta, erämaiset alueet, suurtunturit, harvinainen tai ainutlaatuinen kulttuuriympäristö. Ympäristön arvokkaiden ominaispiirteiden ajallinen luonne on pääosin historiallinen tai muuttumaton.	Vaikutuskohteelta avautuu erityisen tärkeitä näkymiä suunnitellun voimalaitoksen/rakenteiden suuntaan. Vaikutuskohteella useita edustavia maamerkkejä. Vaikutuskohteella ainutlaatuista merkitystä seudun maiseman piirteiden tai identiteetin hahmottamisen kannalta.
Suuri	Alue on <i>valtakunnallisella</i> tasolla arvokas.	Maisema, jossa ihmisen vaikutus vähäistä tai luontevasti maisemaan sovitettua.	Yhtenäinen, eheä ja vaikuttava maisemakuva.
	Alueella on maisemallista merkitystä <i>ylimaakunnalliselle</i> virkistyskäytölle, luonto- tai kulttuurimatkailulle.	Esim. perinteinen maaseudun kulttuuriympäristö, tavanomaiset vaara- tai tunturimaisemat, maisemakuvassa erottuvat eheät ja merkittävät selänteiden lakialueet. Ympäristön arvokkaat ominaispiirteet synnyttänyt toiminta jatkuu tai arvokasta ympäristöä leimaava toiminta on jatkunut pitkään samantyyppisenä.	Vaikutuskohteelta avautuu tärkeitä näkymiä suunnitellun voimalaitoksen/rakenteiden suuntaan. Vaikutuskohteella on yksi edustava maamerkki. Vaikutuskohteella on erityistä merkitystä seudun maiseman piirteiden tai identiteetin hahmottamisen kannalta.
Kohtalainen	Alue on <i>maakunnallisella/paikallisella</i> tasolla arvokas.	Maisema, jossa on ihmisen vaikutusta, mutta se ei ole luonteeltaan teollista.	Maisemakuva on paikoin epäyhtenäinen ja pääosin tavanomainen.

13.3.2025

Kohdealueen herkkyys	Kriteeri: Lainsäädännöllinen ohjaus ja yhteiskunnallinen merkitys	Kriteeri: Kyky sietää muutoksia	
	Alueella on maisemallista merkitystä vakitukselle tai vapaa-ajan asumiselle, maakunnalliselle/paikalliselle virkistyskäytölle maakunnalliselle luonto- tai kulttuurimatkailulle.	Esim. suurimittakaavaiset maatalousalueet, talousmetsät, voimakkaasti rakennetut matkailualueet. Ympäristön arvokkaat ominaispiirteet synnyttänyt tai arvokasta ympäristöä aiemmin leimannut toiminta on muuttunut tai muutoksessa	Vaikutuskohteelta avautuu joitakin näkymiä suunnitellun voimalaitoksen/rakenteiden suuntaan. Vaikutuskohteella on maamerkkejä, mutta ei erityisen edustavia. Vaikutuskohteella on jonkin verran merkitystä seudun maiseman piirteiden tai identiteetin hahmottamisen kannalta.
Vähäinen	Alueella ei luokiteltua arvoa.	Luonteeltaan teollinen tai tuotannollinen maisema, jossa ihmisen vaikutus on selvästi hallitsevaa. Esim. tehokkaasti rakennetut alueet ja energiantuotantoalueet, liikennealueet, teolliset alueet. Ympäristön ajallinen luonne on moderni tai teollinen.	Maisemakuva on pääosin rikkonainen ja epäyhtenäinen. Maisemassa on maisemavaurioita. Vaikutuskohteelta ei avaudu merkittäviä näkymiä suunnitellun voimalaitoksen/rakenteiden suuntaan. Vaikutuskohteella ei ole maamerkkejä. Vaikutuskohde ei ole seudun maiseman piirteiden tai identiteetin hahmottamisen kannalta erityinen.